

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 92/2012-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 6. marca 2012 predbežne prerokoval sťažnosť I. V., toho času vo výkone trestu, zastúpenej advokátom JUDr. S. J., Advokátska kancelária, B., vo veci namietaného porušenia jej základného práva na nedotknuteľnosť obydlia podľa čl. 21 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 49 Ústavy Slovenskej republiky a základného práva na prezumpciu nevinu podľa čl. 50 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 40 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd, základného práva na obhajobu podľa čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, práva na spravodlivé súdne konanie, na prezumpciu nevinu a na obhajobu podľa čl. 6 ods. 1, 2 a 3 písm. b) a c) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 7 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom a rozhodnutiami Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v odvolacom konaní vedenom pod sp. zn. 3 Toš 6/2008 z 30. marca 2010 a v dovolacom konaní vedenom pod sp. zn. 1 Tdo V 27/2010 zo 14. júna 2011 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť I. V. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 10. februára 2012 doručená sťažnosť I. V., toho času vo výkone trestu (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátom JUDr. S. J., Advokátska kancelária, B., vo veci namietaného porušenia jej základného práva na nedotknuteľnosť obydlia podľa čl. 21 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, základného práva na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 ústavy, čl. 49 ústavy a základného práva na prezumpciu neviny podľa čl. 50 ods. 2 ústavy a podľa čl. 40 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), základného práva na obhajobu podľa čl. 50 ods. 3 ústavy, práva na spravodlivé súdne konanie, na prezumpciu neviny a na obhajobu podľa čl. 6 ods. 1, 2 a 3 písm. b) a c) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a čl. 7 ods. 1 dohovoru postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) v odvolacom konaní vedenom pod sp. zn. 3 Toš 6/2008 a v dovolacom konaní vedenom pod sp. zn. 1 Tdo V 27/2010.

Sťažovateľka v sťažnosti uviedla, že najvyšší súd uznesením sp. zn. 1 Tdo V 27/2010 zo 14. júna 2011 odmietol jej dovolanie proti rozsudku najvyššieho súdu sp. zn. 3 Toš 6/2008 z 30. marca 2010, ktorým bolo zamietnuté jej odvolanie voči prvostupňovému rozsudku Špeciálneho súdu v Pezinku (ďalej len „špeciálny súd“) sp. zn. PK 2 Tš 29/2006 z 28. apríla 2008. Týmto rozsudkom bola sťažovateľka uznaná za vinnú zo spáchania organizátorstva a pomoci k trestnému činu neodvedenia dane a poistného formou spolupáchateľstva podľa § 9 ods. 2, § 10 ods. 1 písm. a) a c) a § 148a ods. 1, 2 a 4 Trestného zákona v znení účinnom do 30. júna 2002 (ďalej len „Trestný zákon“) a z trestného činu, založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 185a Trestného zákona, za čo jej bol uložený trest odňatia slobody v trvaní 8 rokov a 6 mesiacov so zaradením do II. nápravno-výchovnej skupiny.

Porušenie svojho základného práva na obhajobu podľa čl. 50 ods. 3 ústavy a podľa čl. 6 ods. 3 písm. b) a c) dohovoru a základného práva na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 ústavy a podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru videla sťažovateľka v postupe najvyššieho súdu v konaní o odvolaní proti prvostupňovému rozsudku špeciálneho súdu. V tejto súvislosti sťažovateľka uviedla: *«Na predsedu senátu Najvyššieho súdu SR, príslušného pre rozhodnutie o odvolaní sťažovateľky, bol v čase rozhodovania o podanom odvolaní vyvíjaný značný časový stres a nátlak prostredníctvom hrozby disciplinárneho opatrenia z dôvodu údajného pomalého postupu v kauze tzv. „kyselinárov“.»* Sťažovateľka vyslovila názor, že najvyšší súd v konaní o odvolaní nebol nestranný a k porušeniu označených práv došlo podľa jej názoru aj v konaní o dovolaní, pretože najvyšší súd sa vôbec nevysporiadal s námietkou zaujatosti predsedu senátu.

Sťažovateľka v sťažnosti ďalej namietala porušenie svojho základného práva na nedotknuteľnosť obydlia podľa čl. 21 ods. 2 ústavy. V tejto súvislosti uviedla, že došlo k nezákonnému vykonaniu domovej prehliadky, pretože príkaz na jej vykonanie bol spočiatku vystavený na iný byt. Po tomto zistení vyšetrovateľ kontaktoval sťažovateľku v správnom byte, tá bola predvedená pred vyšetrovateľa, byt ostal strážený príslušníkmi polície od rána 7. februára 2002 a domová prehliadka sa vykonala až 8. februára 2002 potom, ako bol vydaný nový príkaz na vykonanie domovej prehliadky, ktorý ale podľa tvrdení sťažovateľky neobsahoval presné identifikačné údaje nehnuteľnosti. Na nezákonnosť vykonania domovej prehliadky sťažovateľka poukazovala aj v odvolaní, aj v dovolaní, a podľa jej názoru takto získané dôkazy nemal najvyšší súd zohľadniť.

Podľa názoru sťažovateľky najvyšší súd v rámci konania o odvolaní, ako aj v rámci dovolacieho konania zásadným spôsobom porušil jej právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia. Tým podľa nej došlo k porušeniu jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. V tejto súvislosti sťažovateľka argumentovala tým, že odvolací súd *„mechanicky prevzal argumentáciu súdu I. stupňa v odsudzujúcom rozsudku a vôbec nereflektoval na obsah podaného odvolania“*. Vo vzťahu k uvedenému sťažovateľka dodala, že v odvolaní namietala nezákonnosť vykonania domovej prehliadky, *„značnú subjektívizáciu*

zachytených odposluchov telefonickéj konverzácie sťažovateľky v dôsledku zachytených komentárov a slovných dodatkov vyšetrovateľa... Sťažovateľka namietala v odvolaní ako v dovolaní najmä fakt, že v rámci trestného konania súd prihliadal vo väčšej miere na záznam telefonických rozhovorov, obohatený o subjektívne komentáre vyšetrovateľa, ako na samotnú podstatu telefonického rozhovoru bez rušivých elementov, skresľujúcich pôvodný význam rozhovoru.“. Podľa názoru sťažovateľky sa najvyšší súd ani v odvolacom konaní, ani v dovolacom konaní touto námietkou vôbec nezaoberal. Sťažovateľka uviedla, že najvyšší súd sa uvedeným postupom dopustil aj porušenia jej práva na obhajobu. Sťažovateľka súčasne namietala, že najvyšší súd sa ani v konaní o odvolaní, ani v konaní o dovolaní nezaoberal jej námietkami týkajúcimi sa okolností „prevodu obchodnej spoločnosti K. na osobu sťažovateľky a následne na P. U.“. Okrem toho sťažovateľka tvrdila, že najvyšší súd nevzal do úvahy ani jej ďalšie námietky, v rámci ktorých poukázala na „nezohľadnenie výpovedí svedkýň H. a M.“, z ktorých podľa udania sťažovateľky malo vyplynúť, že na ňu bol vyvíjaný nátlak prostredníctvom tzv. „vyholených mužov“.

Sťažovateľka v sťažnosti namietala aj porušenie čl. 49 ústavy a čl. 7 ods. 1 dohovoru, a teda namietala skutočnosť, že jej nebol uložený trest na základe zákona, pretože podľa jej názoru nebolo v konaní preukázané, že bola súčasťou zločineckej skupiny, a že v tomto smere nedošlo z jej strany k naplneniu subjektívnej stránky trestného činu založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny, a preto nemala byť za tento skutok v zmysle zásady *in dubio pro reo* odsúdená.

Sťažovateľka vyslovila aj názor, že v označenom trestnom konaní došlo aj k porušeniu zásady prezumpcie neviny, a teda jej základného práva podľa čl. 50 ods. 2 ústavy a podľa čl. 40 ods. 2 listiny, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 2 dohovoru. Vo vzťahu k uvedenému sťažovateľka dodala, že prvostupňový súd nepostupoval v zmysle § 2 ods. 5 a 6 Trestného poriadku a že všetky dôkazy vyhodnocoval jednoznačne v jej neprospech. Sťažovateľka súčasne uviedla, že celý postup orgánov činných v trestnom konaní od samotného začiatku naznačoval, kto bude obžalovaný a kto ostane v pozícii svedka.

Na základe uvedených skutočností sťažovateľka žiadala, aby ústavný súd prijal jej sťažnosť na ďalšie konanie a aby v náleze vyslovil:

„Základné právo sťažovateľky na nedotknuteľnosť obydlia vyplývajúce z čl. 21 ods. 2 Ústavy bolo porušené, pričom k porušeniu uvedeného základného práva sťažovateľky došlo v trestnom konaní vedenom na Najvyššom súde SR pod sp. zn. 3 Toš 6/2008 v konaní o odvolaní ako aj na Najvyššom súde SR pod sp. zn. 1 Tdo V 27/2010 v konaní o dovolaní.

Základné právo sťažovateľky na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia vyplývajúceho z čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a čl. 6 ods. 1 Dohovoru porušené bolo, pričom k porušeniu uvedeného základného práva sťažovateľky došlo v trestnom konaní vedenom na Najvyššom súde SR pod sp. zn. 3 Toš 6/2008 v konaní o odvolaní ako aj na Najvyššom súde SR pod sp. zn. 1 Tdo V 27/2010 v konaní o dovolaní.

Základné právo sťažovateľky na zákonného a nestranného sudcu vyplývajúceho z čl. 48 ods. 1 Ústavy SR a čl. 6 ods. 1 dohovoru porušené bolo, pričom k porušeniu uvedeného základného práva sťažovateľky došlo v trestnom konaní vedenom na Najvyššom súde SR pod sp. zn. 3 Toš 6/2008 v konaní o odvolaní ako aj na Najvyššom súde SR pod sp. zn. 1 Tdo V 27/2010 v konaní o dovolaní.

Základné právo sťažovateľky na uloženie trestu na základe zákona vyplývajúce z čl. 49 Ústavy a čl. 7 ods. 1 Dohovoru porušené bolo, pričom k porušeniu uvedeného základného práva sťažovateľky došlo v trestnom konaní vedenom na Najvyššom súde SR pod sp. zn. 3 Toš 6/2008 v konaní o odvolaní ako aj na Najvyššom súde SR pod sp. zn. 1 Tdo V 27/2010 v konaní o dovolaní.

Základné právo sťažovateľky na obhajobu vyplývajúceho z čl. 50 ods. 3 Ústavy SR, čl. 6 ods. 3 písm. b) a c) Dohovoru porušené bolo, pričom k porušeniu uvedeného základného práva sťažovateľky došlo v trestnom konaní vedenom na Najvyššom súde SR pod sp. zn. 3 Toš 6/2008 v konaní o odvolaní ako aj na Najvyššom súde SR pod sp. zn. 1 Tdo V 27/2010 v konaní o dovolaní.

Zásada prezumpcie neviny vyplývajúca z čl. 50 ods. 2 Ústavy, čl. 40 ods. 2 Listiny a čl. 6 ods. 2 Dohovoru bola porušená, pričom k porušeniu tejto zásady došlo v trestnom konaní vedenom na Najvyššom súde SR pod sp. zn. 3 Toš 6/2008 v konaní o odvolaní ako aj na Najvyššom súde SR pod sp. zn. 1 Tdo V 27/2010 v konaní o dovolaní.

Ústavný súd zrušuje Uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 14. 06. 2011 sp. zn. 1 Tdo V 27/2010 a rozhodnutie Najvyššieho súdu SR zo dňa 30.03.2010, sp. zn. 3 Toš 6/2008 v časti o zamietnutí odvolania sťažovateľky a vec vracia Najvyššiemu súdu na opätovné prejednanie.

Ústavný súd priznáva sťažovateľke I. V. náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 323,49 EUR, ktorá je splatná do 15 dní od právoplatnosti tohto nálezu na účet právneho zástupcu sťažovateľky JUDr. S. J., vedený vo ... B., č. ú. ... “

II.

Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Ústavný súd podľa ustanovenia § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) návrh (v danom prípade sťažnosť) predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo

návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

V zmysle konštantnej judikatúry ústavného súdu je dôvodom na odmietnutie návrhu pre jeho zjavnú neopodstatnenosť absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným konaním alebo iným zásahom do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej. Inými slovami, ak ústavný súd nezistí relevantnú súvislosť medzi namietaným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých navrhovateľ namieta, vysloví zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti a túto odmietne (obdobne napr. III. ÚS 263/03, II. ÚS 98/06, III. ÚS 218/07, III. ÚS 20/09).

Vychádzajúc z obsahu sťažnosti ústavný súd konštatuje, že sťažovateľka namietala porušenie svojich práv postupom a rozhodnutiami najvyššieho súdu v odvolacom konaní vedenom pod sp. zn. 3 Toš 6/2008 z 30. marca 2010 a v dovolacom konaní vedenom pod sp. zn. 1 Tdo V 27/2010 zo 14. júna 2011, ktorým najvyšší súd dovolanie odmietol.

Riadiac sa zásadou materiálnej ochrany ústavnosti judikatúra ústavného súdu reflektujúca na rozhodovaciu činnosť Európskeho súdu pre ľudské práva (pozri rozsudok z 12. novembra 2002 vo veci Zvolský a Zvolská verzus Česká republika, sťažnosť č. 46129/99 a jeho body 51, 53, 54) v prípade procesného rozhodnutia dovolacieho súdu o odmietnutí dovolania pre jeho neprípustnosť zároveň garantuje zachovanie lehoty na podanie sťažnosti ústavnému súdu aj vo vzťahu k predchádzajúcemu právoplatnému rozhodnutiu druhostupňového súdu (podobne III. ÚS 366/2011).

V zmysle uvedeného preto ústavný súd pristúpil k preskúmaniu námietok sťažovateľky uplatnených aj vo vzťahu k postupu a rozsudku najvyššieho (odvolacieho) súdu sp. zn. 3 Toš 6/2008 z 30. marca 2010, ktorý bol napadnutý dovolaním. Dovolanie bolo následne rozhodnutím dovolacieho súdu odmietnuté podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku pre nesplnenie dôvodov dovolania podľa § 371 Trestného poriadku.

K námietkam vo vzťahu k postupu najvyššieho (odvolacieho) súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Toš 6/2008 a jeho rozsudku z 30. marca 2010

V súvislosti s týmito námietkami sťažovateľky ústavný súd zistil, že rozsudkom špeciálneho súdu sp. zn. PK 2 Tš 29/2006 z 28. apríla 2008 bola sťažovateľka uznaná za vinnú zo spáchania organizátorstva a pomoci k trestnému činu neodvedenia dane a poistného formou spolupáchateľstva podľa § 9 ods. 2, § 10 ods. 1 písm. a) a c) a § 148a ods. 1, 2 a 4 Trestného zákona a z trestného činu založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 185a Trestného zákona, za čo jej bol uložený trest odňatia slobody v trvaní 8 rokov a 6 mesiacov so zaradením do II. nápravno-výchovnej skupiny.

Špeciálny súd v odôvodnení uvedeného rozsudku popísal spôsob protiprávneho konania sťažovateľky a ďalších osôb. Podľa rozsudku špeciálneho súdu bola sťažovateľka členkou zločineckej skupiny, ktorá bola zosnovaná začiatkom roka 2000 pre účely páchania trestnej činnosti s cieľom dosiahnuť zisk. Táto zločinecká skupina pôsobila na území celej Slovenskej republiky, hlavne v regiónoch B. a Ž., pričom organizovala spracovávanie účtovníctva konkrétnych firiem tak, že ich konatelia potom vystavovali nepravdivé doklady, ktoré boli následne predkladané daňovými subjektmi pri neoprávnenom uplatňovaní nadmerného odpočtu dane z pridanej hodnoty. Členovia zločineckej skupiny sa podľa tohto rozsudku dopustili aj ďalších konaní, ktorými uvádzali správcu dane do omylu. Podľa rozsudku špeciálneho súdu menovite sťažovateľka, okrem iného, „*spracovávala nepravdivé faktúry v regióne Ž., výdavkové a príjmové pokladničné doklady o nákupe a predaji softvéru ako konateľka firmy K., s. r. o... usmerňovala a školila účtovníčky... k spracovávaniu nepravdivých účtovných dokladov*“. V odôvodnení rozsudku špeciálny súd poukázal na výpoveď sťažovateľky, ktorá spáchanie trestnej činnosti popierala, a poukázal na získané dôkazy, ktoré boli zaistené počas vykonania domovej prehliadky. Súd prvého stupňa predstavil obsah veľkého množstva svedeckých výpovedí realizovaných v rámci trestného konania, závery znaleckého dokazovania, listinné dôkazy a záznamy na technických nosičoch.

Vo vzťahu k preukázaniu viny sťažovateľky zo žalovaných skutkov špeciálny súd uviedol:

«Súd nemal pochybnosti ani o tom, že o tomto konečnom ciele vzhľadom k okolnostiam a preukázaným súvislostiam musela vedieť aj obžalovaná V. U tejto osoby mal súd za preukázané i to, že rozumela ekonomickým súvislostiam činnosti štruktúry a najmä po zmiznutí F. M. podieľala sa aj na jej celkovom riadení a usmerňovaní tovarových tokov tak, aby v závere reťazca si vývozné firmy z formálneho hľadiska bezchybne uplatňovali odpočty a nadmerné odpočty z DPH. Táto obžalovaná vedela, že reálny finančný tok nezodpovedá fakturáciám a sama sa podieľala na spracovávaní príslušných účtovných dokladov.

Jej účasť na činnosti štruktúry pomerne presne dokumentujú svedkovia a svedkyne M., N., H., O., J., H. a M., tieto výpovede potvrdzujú jej kontakty so spoluobžalovanými, mala jednanie „s vyholenými mužmi“. Svedkovia S. a C. hovorili o tom, že „mala pečiatky, u nej sa to všetko triedilo, zosúladovali faktúry a peniaze, aby to sedelo...“ Týmto tvrdeniam zodpovedalo i množstvo blanco výdavkových a príjmových dokladov s názvami jednotlivých firiem, ktoré boli u nej nájdené, pri domovej prehliadke bolo nájdených aj množstvo ďalších vecí, ktoré súvisia s trestnou činnosťou. Súd nepochyboval ani o hodnovernosti výpovede svedka U., ktorý súdu presne popísal okolnosti „prepisu“ firmy K. s. r. o., ktorej konateľkou bola obžalovaná (z obchodného registra vyplýva, že sa tak udialo 9. 9. 2001). Tento aj po konfrontovaní s obžalovanou poprel jej verziu, že by pri podpise z jeho strany išlo o úkon smerujúci k „prepisu“ firmy, on hľadal prácu, v tom čase bol bezdomovec a podpisoval prázdne listy papiera, pričom obžalovaná si z jeho občianskeho preukazu odpísala osobné údaje. Až neskôr z obsahu svojej pošty sa dozvedel, že je konateľom firmy.»

Špeciálny súd sa v odôvodnení rozsudku zaoberal aj právnou kvalifikáciou skutkov, a pokiaľ ide o konanie sťažovateľky, toto špecifikoval a subsumoval pod skutkové podstaty tých trestných činov, z ktorých bola uznaná za vinnú.

Pri ukladaní trestu špeciálny súd vo vzťahu k osobe sťažovateľky uviedol:

„V hornej polovici, resp. minimálne v polovici zákonnej sadzby súd uvažoval vymerať tresty aj obžalovaným N., V., D., a K., pričom sadzby v konečnom dôsledku mierne znížil kvôli času, ktorý uplynul od spáchania trestného činu. ... Podobne vysokou mierou na organizovaní činnosti celej skupiny najmä v ekonomickej oblasti sa podieľali aj obžalované V. a D. Dokonca sa dá konštatovať, že bez ich činnosti, poradenstva a spracovávaní alebo riadenia spracovávaní účtovníctva by sieť nemohla fungovať. Išlo o osoby, ktoré nielenže museli vedieť o podstate efektu fiktívneho podnikania, ale mali pomerne dobrý prehľad aj o kvantite vykonaných obchodov. ... K obžalovaným ... treba ešte uviesť, že N., V. a D. poľahčovalo, že pred spáchaním trestnej činnosti viedli riadny život.“

Proti rozsudku špeciálneho súdu, čo sa týka výroku o vine a treste, podala sťažovateľka odvolanie, v ktorom tvrdila, že skutok, ktorý sa jej kladie za vinu, nie je trestným činom. Zároveň namietala nezákonnosť vykonania domovej prehliadky, ku ktorej došlo 8. februára 2002, subjektivitu posúdenia odposluchov telefonických hovorov, nefunkčnosť počítačov vrátených po zaistení políciou, okolnosti prevodu firmy K., s. r. o., na ňu a následne na P. U., poukázala na viaceré svedecké výpovede a v tejto súvislosti sa snažila preukázať svoju nevinu, namietala nedostatky v súvislosti s formulovaním otázok, ktoré boli položené znalcom, poukázala na to, že hoci sa špeciálny súd v rozsudku odvolával na výpovede svedkýň H. a M., do odôvodnenia ich nezahrnul. V odvolaní sťažovateľka uviedla aj nové skutočnosti, ktoré dosiaľ pred orgánmi činnými v trestnom konaní neuviedla z dôvodu obavy o svoj život. Sťažovateľka namietala aj „*trestnoprávny rozmer dodávateľsko – odberateľských vzťahov*“ a poskytla aj „*vyjadrenie*“ k dôkazom, ktoré boli zaistené pri vykonaní domovej prehliadky. Taktiež namietala, že v rámci konania jej nebolo preukázané naplnenie obligatórnych znakov skutkovej podstaty trestného činu založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 185a Trestného zákona, a tiež dodala, že jej „*účasť na podnikaní nepostačuje na vyvodenie jednoznačného záveru, že som sa dopustila trestného činu*“. Súčasne vyslovila názor, že trest, ktorý jej bol uložený na základe rozsudku špeciálneho súdu, považuje za neprimerane prísny, a dodala, že prvostupňový súd vyhodnocoval dôkazy jednoznačne v jej neprospech. Na základe toho žiadala o zrušenie rozsudku súdu prvého stupňa a oslobodenie spod obžaloby.

O odvolaní sťažovateľky rozhodol najvyšší súd rozsudkom sp. zn. 3 Toš 6/2008 z 30. marca 2010 tak, že ho zamietol.

V odôvodnení svojho rozhodnutia najvyšší súd uviedol podstatu napadnutého rozhodnutia, argumenty sťažovateľky a ďalších obžalovaných a konštatoval, že špeciálny súd vykonal rozsiahle dokazovanie v potrebnom rozsahu a vyvodil z neho správne skutkové a právne závery, svoje rozhodnutie spoľahlivo a logicky odôvodnil, a preto sa s odôvodnením prvostupňového rozhodnutia stotožnil. K uvedenému zároveň dodal:

«Na základe vykonaného dokazovania nemá ani odvolací súd pochybnosti, že obžalovanými uvedenými v bode I. rozsudku bola vytvorená štruktúra firiem na účely fiktívneho obchodovania s prakticky bezcenným tovarom (právnym softvérom), a to všetko s cieľom získať na úkor štátu neoprávnené vyplatenie nadmerného odpočtu DPH...»

Podstatou trestnej činnosti obžalovaných však bolo fiktívne obchodovanie s bezcenným tovarom a fiktívna fakturácia s cieľom dosiahnuť vyplatenie nadmerného odpočtu DPH, čo sa aj v zistenom rozsahu stalo. Za takejto situácie však predmetné firmy na vyplatenie nadmerného odpočtu DPH nemali nárok a preto ide jednoznačne o trestnú činnosť...

V mnohých prípadoch boli vytvorené firmy iba za účelom fiktívneho obchodovania so softvérom, pričom podvodným spôsobom boli za majiteľov a konateľov natrčené osoby z veľmi slabých sociálnych pomerov, bezdomovci, alkoholici, teda tzv. „biele kone“. Za všetko hovorí skutočnosť, že viaceré z týchto osôb sú v súčasnosti nezvestné, resp. preukázateľne mŕtve alebo aj zavraždené.

Neobstojí obhajoba obžalovaných, že žiaden spoluobžalovaný ani väčšina svedkov ich zo spáchania trestnej činnosti neusvedčuje. Všetci obžalovaní v tejto veci spáchanie trestnej činnosti popierajú, čo je ich právo. Napriek tomu sa vo svojich výpovediach vo viacerých prípadoch nevyhli tomu, aby poukázali na to, že spoluobžalovaní sa trestnej činnosti dopustili, resp. že v tomto smere zneužili aj ich osoby. Čo sa týka svedkov, tak obžalovaní argumentujú výpoveďami svedkov, ktorí neboli do veci zainteresovaní, resp. nemali zrejme ani tušenie o skutočnej činnosti organizácie. Naproti tomu obžalovaní nedôvodne bagatelizujú a spochybňujú výpovede svedkov, ktorí boli do činnosti zainteresovaní a boli informovaní aj o ďalšej, podstatne závažnejšej trestnej činnosti...

Rovnako neobstojí obhajoba obžalovaných I. V. a I. D. v tom smere, že iba vykonávali účtovníctvo na podklade predložených dokladov, podstata obchodovania im bola neznáma a daňové kontroly nezistili žiadne nedostatky. Vykonaným dokazovaním bolo totiž preukázané, že práve tieto dve obžalované patrili medzi najdôležitejších členov skupiny, a to práve aj pre ich odborné vedomosti v oblasti účtovníctva, ale okrem toho aj aktívne zasahovali do organizácie celej činnosti. V prerokováanej veci bolo vypočutých v postavení svedkov viacero osôb, ktoré vykonávali pre predmetné firmy účtovnícke práce a samotná táto skutočnosť nemala za následok ich trestné stíhanie...

S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti sa odvolací súd nemohol stotožniť ani s tou obhajobou časti obžalovaných, ktorí tvrdia, že podnikanie z ich strany bolo v zmysle zákona a trhových pravidiel. Táto obhajoba by bola logická len vtedy, ak by išlo o obchodovanie so skutočným tovarom určitej hodnoty a použiteľným na konkrétnu činnosť, pričom by existovali aj koneční odberatelia, ktorí by ho aj určitým spôsobom prakticky využívali. Ako už bolo uvedené, preukázaný bol pravý opak...

Pri domových prehliadkach bolo v súvislosti s touto trestnou činnosťou nájdených množstvo bianco podpísaných fakturačných dokladov, príjmových a výdavkových dokladov, čo len potvrdzuje záver, že obchodovanie so softvérom bolo fiktívne. Odvolací súd sa nestotožnil ani s námietkami obžalovanej I. V. ohľadne domovej prehliadky. Domová prehliadka bola napokon vykonaná v priestoroch jej trvalého bydliska, pričom niet pochybností o tom, že práve bytové priestory tejto obžalovanej boli cieľom prehliadky. Ak pri prehliadke boli prípadne porušené práva iných osôb, nič im nebráni domáhať sa nápravy úradnou cestou. Ani takáto skutočnosť však nemôže nič zmeniť na výsledku takéhoto procesného úkonu vo vzťahu k obžalovanej...

Čo sa týka právnej kvalifikácie, tak prvostupňový súd konanie obžalovaných kvalifikoval správne tak, ako je to uvedené v úvodnej časti tohto odôvodnenia a v tomto smere mu niet čo vytknúť.

Tresty boli obžalovaným uložené v rámci zákonných sadzieb, pričom prvostupňový súd zohľadnil mieru zavinenia jednotlivých obžalovaných na celkovej trestnej činnosti, ich osoby, doterajší život, čo našlo aj vyjadrenie vo výroku o zaradení jednotlivých obžalovaných na výkon trestov vo väčšine prípadov do miernejšej nápravnýchovnej

skupiny. Zobral tiež do úvahy účel trestu z hľadiska individuálnej aj generálnej prevencie. Aj v tomto smere súd svoje rozhodnutie presvedčivo zdôvodnil a nie je mu čo vytknúť.»

Sťažovateľka v sťažnosti namietala viaceré skutočnosti, pričom námietky o porušení jej základného práva na nedotknuteľnosť obydlia podľa čl. 21 ods. 2 ústavy, základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, základného práva na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a základného práva na obhajobu podľa čl. 50 ods. 3 ústavy a podľa čl. 6 ods. 3 písm. b) a c) dohovoru postupom najvyššieho (odvolacieho) súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Toš 6/2008 a jeho rozsudkom z 30. marca 2010 predostrela vo vzájomných súvislostiach. V tomto smere tvrdila, že k porušeniu uvedených práv malo dôjsť tým, že na predsedu senátu odvolacieho súdu bol v čase rozhodovania vyvíjaný nátlak pod hrozbou disciplinárneho stíhania z dôvodu údajného pomalého postupu v kauze „*kyselínárov*“, čo malo podľa názoru sťažovateľky za následok vyvolanie pochybností o jeho nestrannosti, neadekvátne posúdenie odvolania a nevysporiadanie sa s podstatnými argumentmi zahrnutými v odvolaní, medzi ktorými sťažovateľka poukázala aj na nezákonnosť vykonania domovej prehliadky.

Ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti, a preto ani nemôže zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Posúdenie vecí všeobecným súdom sa môže stať predmetom kritiky zo strany ústavného súdu iba v prípade, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne. O arbitrárnosti (svojevôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (mutatis mutandis I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 382/06).

Ústavný súd v rámci svojej ustálenej judikatúry (I. ÚS 126/03, I. ÚS 121/06) uviedol, že pri skúmaní podstatných náležitostí pojmu „zákonný sudca“ podľa čl. 48 ods. 1 ústavy treba brať do úvahy nielen príslušnú zákonnú úpravu, ale predovšetkým ustanovenia ústavy o nezávislom a nestrannom výkone súdnictva. Existencia nestrannosti musí byť určená jednak podľa subjektívneho hľadiska, to znamená na základe osobného presvedčenia a správania konkrétneho sudcu v danej veci, a jednak podľa objektívneho hľadiska, teda zisťovaním, či sudca poskytuje dostatočné záruky, aby bola z tohto hľadiska vylúčená akákoľvek oprávnená pochybnosť. V tomto smere ide o zvažovanie zistiteľných skutočností, ktoré môžu nestrannosť sudcu spochybníť. Z tohto pohľadu môže mať dokonca určitý význam aj tzv. zdanie (javenie sa) pochybností (appearances of bias). Je to inými slovami vyjadrený výstižný výrok Európskeho súdu pre ľudské práva v Štrasburgu vo veci *Delcourt v. Belgicko*, 1970, séria A, č. 11, podľa ktorého „spravodlivosť má byť nielenže vykonávaná, ale sa aj musí javiť, že je vykonávaná“. Podstatnou je dôvera, ktorú musia sudy v demokratickej spoločnosti u verejnosti vzbudzovať (III. ÚS 16/00, IV. ÚS 3/08).

Ústavný súd konštatuje, že námietku, ktorú sťažovateľka predostrela vo vzťahu k problematike nestrannosti sudcu, je potrebné vnímať ako jej subjektívny pohľad na rozhodovaciu činnosť sudcu, respektíve ako dohady, ktoré majú málo pravdepodobný základ. Skutočnosť, že v čase rozhodovania predsedu senátu odvolacieho súdu bol tento vystavený tlaku disciplinárneho stíhania, ešte neznamená, že daná okolnosť môže signalizovať jeho „zaujatý“ pomer k prerokovávanej veci alebo k procesným stranám. Sťažovateľka poukázala na to, že vo viacerých médiách boli uverejnené informácie o disciplinárnom stíhaní predsedu senátu. Podľa názoru ústavného súdu však táto okolnosť sama osebe nemôže založiť pochybnosti o objektivite jeho rozhodovania, a to pre absenciu súvislostí, ktoré by naznačovali, že disciplinárne konanie sudcu malo vplyv na prijatie rozhodnutia v danej veci, ako aj pre nedostatok predpokladov, ktoré by naznačovali pomer predsedu senátu k prerokovávanej veci alebo k sťažovateľke. V okolnostiach daného prípadu vznik situácie (disciplinárne konanie predsedu senátu), ktorá bezprostredne nesúvisí s meritórnym rozhodnutím v trestnej veci, nemôže navodiť dojem vzbudzujúci pochybnosti o nestrannosti zákonného sudcu.

Ústavný súd tvrdí, že námietky sťažovateľky, ktorými spochybňovala nestrannosť rozhodovania predsedu senátu najvyššieho súdu, sa zoslabujú hlavne z pohľadu rozhodnutia prijatého v danej veci, ktorým je rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 3 Toš 6/2008 z 30. marca 2010. Na rozdiel od sťažovateľky ústavný súd zastáva názor, že najvyšší súd v označenom rozsudku, a to odvolávajúc sa na skutkové a právne závery súdu prvého stupňa, poskytol veľmi jednoznačný obraz o spôsobe a charaktere protiprávneho konania sťažovateľky, ktoré subsumoval pod konkrétne ustanovenia osobitnej časti Trestného zákona. Posúdením obsahu sťažovateľkinho odvolania voči rozsudku špeciálneho súdu a jeho postavením tvárou v tvár prijatému rozsudku najvyššieho súdu dospel ústavný súd k záveru, že odvolací súd reflektoval na všetky podstatné argumenty sťažovateľky.

Ústavný súd k tomu ďalej dopĺňa, že konajúci súd nie je povinný v odôvodnení svojho rozhodnutia dať na každý argument a návrh sťažovateľky podrobnú odpoveď. Všeobecný súd sa musí vysporiadať s tými námietkami, ktoré majú pre vec podstatný význam (obdobne I. ÚS 27/2011, III. ÚS 522/2011).

Podľa názoru ústavného súdu si najvyšší súd svoju povinnosť v tomto smere splnil. V odôvodnení rozsudku poukázal na naplnenie všetkých obligatórnych znakov skutkovej podstaty trestného činu ekonomického charakteru a svojimi argumentmi vyvrátil tvrdenia sťažovateľky, že jej konanie nemalo charakter protiprávneho konania, ale že išlo len o formu podnikateľskej činnosti. Najvyšší súd súčasne poukázal na pozíciu a úlohy sťažovateľky, ktoré plnila v rámci zločineckej skupiny, a v neposlednom rade poukázal na dôkazy, ktoré sťažovateľku usvedčovali z protiprávneho konania. Tými boli predovšetkým výpovede svedkov. Najvyšší súd poukázal aj na to, že v rámci domovej prehliadky boli u sťažovateľky zaistené dôkazy, ktoré ju usvedčovali zo spáchania danej trestnej činnosti, a v tejto súvislosti reagoval aj na námietku sťažovateľky o nezákonnosti vykonania domovej prehliadky. V tejto súvislosti potvrdil, že domová prehliadka bola reálne vykonaná v mieste jej trvalého bydliska na základe príkazu a že práve tieto priestory boli cieľom domovej prehliadky. Okrem toho dodal, že ak v rámci tohto procesného úkonu boli dotknuté práva iných osôb (napr. jej dcéry), tá má v zmysle dostupných právnych prostriedkov v rámci právneho poriadku Slovenskej republiky právo domáhať sa ochrany

svojich práv či nápravy nezákonného stavu. Najvyšší súd súčasne dodal, že tieto okolnosti nemali a ani nemohli mať vplyv na „procesnú čistotu“ vykonania domovej prehliadky.

Ústavný súd teda konštatuje, že najvyšší súd svoje rozhodnutie dostatočne zdôvodnil a ak sa aj nezaoberal niektorými námietkami sťažovateľky (výsluchy H. a M., interpretácia vykonaných odposluchov, prevod obchodného podielu vo firme), uvedením iných dôkazov a predstavením svojich úvah v procese hodnotenia dôkazov poskytol logický a nespochybniteľný obraz o preukázaní sťažovateľkinej viny. Ústavný súd nemá dôvod vzhľadom na odôvodnenosť skutkových a právnych záverov akýmkoľvek spôsobom spochybňovať verdikt najvyššieho súdu.

V postupe a rozhodnutí najvyššieho (odvolacieho) súdu ústavný súd nezistil ani také nedostatky, ktoré by znamenali negatívny zásah do obsahu základného práva na obhajobu, ktoré zaručuje všetkým oprávneným osobám jednak čas na prípravu obhajoby, možnosť pripraviť si obhajobu, ako aj to, že svoju obhajobu budú môcť predniesť právne významným spôsobom buď osobne alebo prostredníctvom svojho obhajcu. Uplatnenie práva na obhajobu oprávnenej osobe nezaručuje dosiahnutie takého rozhodnutia súdu, o ktoré sa usiluje pomocou obhajoby. Účelom práva zaručeného čl. 50 ods. 3 ústavy je poskytnutie príležitosti brániť sa obvineniu zo spáchania trestného činu (obdobne napr. III. ÚS 41/01, III. ÚS 256/03, I. ÚS 140/04, III. ÚS 186/06). Sťažovateľka v sťažnosti neuviedla žiadne skutočnosti, ktoré by mohli vyvolať aspoň úvahy o možnom porušení toho práva.

Sťažovateľka súčasne namietala porušenie čl. 49 ústavy a čl. 7 ods. 1 dohovoru rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 3 Toš 6/2008 z 30. marca 2010, pretože podľa jej názoru jej nebola preukázaná subjektívna stránka trestného činu založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 185a Trestného zákona, a preto za tento skutok nemala byť odsúdená.

Článok 49 ústavy neobsahuje garanciu konkrétneho základného práva alebo slobody, ale je ústavným princípom, ktorý umožňuje len zákonodarcovi, aby ustanovil, ktoré konanie

je trestným činom a aký trest, prípadne ujmy na právach alebo majetku možno uložiť za jeho spáchanie. Z tohto princípu vyplýva subjektívne právo osoby, aby mohla byť trestne postihnutá spôsobom ustanoveným zákonodarcom len za konanie, ktoré ustanoví ako trestný čin iba zákonodarca (napr. III. ÚS 61/01, III. ÚS 107/08). Vo vzťahu k právu podľa čl. 7 ods. 1 dohovoru je potrebné uviesť, že je zárukou toho, aby osoba bola odsúdená len za taký skutok, ktorý je v súlade s vnútroštátnym právom či medzinárodnými normami považovaný za trestný čin, pričom za spáchanie skutku nemožno takejto osobe uložiť trest prísnejší, než aký bolo možné uložiť v čase jeho spáchania (III. ÚS 324/2010).

Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd konštatuje, že v danom prípade neboli zistené žiadne porušenia zákona, ktoré by mohli znamenať porušenie čl. 49 ústavy a čl. 7 ods. 1 dohovoru, pretože sťažovateľka bola uznaná za vinnú zo spáchania dvoch skutkov, a preto jej bol podľa § 148a ods. 4 a § 35 ods. 1 Trestného zákona uložený úhrnný trest podľa toho zákonného ustanovenia, ktoré sa vzťahuje na trestný čin z nich najprísnejšie trestný. Trest bol teda sťažovateľke uložený v rámci zákonom ustanovenej trestnej sadzby.

Okrem toho sťažovateľka tvrdila aj porušenie svojho základného práva na prezumpciu neviny podľa čl. 50 ods. 2 ústavy a podľa čl. 40 ods. 2 listiny, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 2 dohovoru rozsudkom odvolacieho súdu.

Vychádzajúc z už uvedených tvrdení, hlavne z odôvodnenia napadnutého rozsudku, z ktorého je hodnotenie dôkazov zrejmé, ústavný súd nezistil žiadne nedostatky, ktoré by spochybňovali starostlivé uváženie všetkých okolností daného prípadu alebo ktoré by naznačovali, že v danom prípade by mohlo dôjsť k prelomeniu zásady prezumpcie neviny.

Na základe uvedených skutočností ústavný súd sťažnosť pre namietané porušenie práv sťažovateľky postupom najvyššieho (odvolacieho) súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Toš 6/2008 a jeho rozsudkom z 30. marca 2010 odmietol z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

K námietkam vo vzťahu k postupu najvyššieho (dovolacieho) súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Tdo V 27/2010 a jeho uznesením zo 14. júna 2011

Označeným uznesením najvyšší súd odmietol dovolanie sťažovateľky podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku pre nesplnenie dôvodov dovolania podľa § 371 Trestného poriadku.

V odôvodnení tohto rozhodnutia najvyšší súd poukázal na podstatu rozhodnutia špeciálneho súdu a konštatoval, že rozsudok súdu prvého stupňa nadobudol právoplatnosť 30. marca 2010, keď najvyšší súd odvolanie sťažovateľky zamietol.

Najvyšší (dovolací) súd ďalej konštatoval, že sťažovateľka podala dovolanie proti rozsudku odvolacieho súdu z dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. c), g) a i) Trestného poriadku.

Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku sťažovateľka videla v tom, že počas rozhodovania odvolacieho súdu bol na predsedu senátu vyvíjaný tlak v dôsledku disciplinárneho stíhania pre údajný pomalý postup v kauze „kyselinárov“, čo sa podľa jej názoru prejavilo v tom, že odvolací súd nereagoval na jej argumenty obsiahnuté v odvolaní, pričom odvolací súd sa podľa nej obmedzil na odkaz na závery súdu prvého stupňa. Sťažovateľka vyslovila názor, že týmto došlo k zásadnému porušeniu jej práva na obhajobu.

Naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku videla sťažovateľka v nezákonnom vykonaní domovej prehliadky, keď príkaz na jej vykonanie bol vydaný najskôr na iný byt, pričom po tomto zistení a vydaní nového príkazu sa domová prehliadka napokon uskutočnila v jej byte. Sťažovateľka však poukázala na to, že bola predvedená pred vyšetrovateľa a jej byt ostal strážený políciou od rána 7. februára 2002 do 8. februára 2002, keď sa domová prehliadka uskutočnila. Počas doby, keď bol byt strážený políciou, sa v ňom nachádzala jej dcéra, ktorej nebolo umožnené byť opustiť. Okrem toho sťažovateľka tvrdila, že v rámci konania súdy prihliadali na výsledky

odposluchov telefonických hovorov, ktoré boli podľa jej názoru obohatené o slovné príspevky a subjektívnu interpretáciu vyšetrovateľa. Súčasne sťažovateľka namietala, že súdy sa nedostatočne vysporiadali s okolnosťami spojenými s prevodom firmy K., s. r. o., , ako aj s obsahom svedeckých výpovedí H. a M.

V dovolaní sťažovateľka predostrela aj dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, keď tvrdila, že v rámci trestného konania sa jej nepodarilo preukázať trestnoprávny rozmer jej konania a taktiež podľa jej názoru neboli preukázané obligatórne znaky skutkovej podstaty trestného činu založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 185a Trestného zákona. Sťažovateľka súčasne uviedla, že v rámci trestného procesu nebola dodržaná zásada rovnosti zbraní.

Po preskúmaní obsahu dovolania najvyšší súd konštatoval, že pri podaní dovolania, ktoré sa opiera o určitý dovolací dôvod, musí tento vecne zodpovedať dovolaciemu dôvodu uvedenému v § 371 Trestného poriadku. Najvyšší súd dospel k záveru, že v danej veci tomu tak nebolo a že dovolanie bolo podané formálne použivúc argumenty, ktoré stoja mimo rámca uplatnených dovolacích dôvodov.

Pokiaľ ide o tvrdenia sťažovateľky o zásadnom porušení jej práva na obhajobu [dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku], k uvedenému najvyšší súd poznamenal, že v takýchto prípadoch nejde o každé, ale len o zásadné porušenie práva na obhajobu. Najvyšší súd sa ďalej snažil vystihnúť podstatu základného práva na obhajobu a jeho zásadné komponenty a následne vyslovil názor, že vzhľadom na priebeh procesu nebolo zistené, aby sťažovateľke bolo znemožnené aktívne uplatňovať svoje právo na obhajobu. V tomto smere najvyšší súd upriamil pozornosť aj na konkrétne skutočnosti, ktoré svedčali pre záver o tom, že sťažovateľka mala právo brániť sa proti obvineniu a vyjadrovať sa k vykonávaným dôkazom a robiť aj ďalšie úkony smerujúce k preukázaniu nevinu, a to nielen osobne, ale aj prostredníctvom svojho obhajcu. Dovolací súd zároveň uviedol, že pod tento dovolací dôvod nemožno subsumovať nedostatky v odôvodnení rozhodnutia, ktoré podľa názoru sťažovateľky boli spôsobené tým, že na predsedu senátu odvolacieho súdu bol v čase rozhodovania vyvíjaný nátlak kvôli disciplinárnemu stíhaniu.

Najvyšší súd okrem toho vyslovil, že dovolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné (§ 371 ods. 7 Trestného poriadku).

Pokiaľ ide o dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku, a teda že rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli vykonané súdom zákonným spôsobom, v tomto smere sa najvyšší súd venoval problematike vykonania domovej prehliadky, a to tak, že citoval ustanovenia Trestného poriadku v znení účinnom v relevantnom čase, poukázal na zákonné predpoklady vydania príkazu na domovú prehliadku a vyslovil, že aj napriek tomu, že v príkaze nebola nehnuteľnosť sťažovateľky presne označená, *„nie je možné považovať dôkazy získané prostredníctvom domovej prehliadky vykonanej v priestoroch trvalého bydliska obvinenej I. V. za nezákonné“*. Zároveň dodal, že domová prehliadka bola napokon na základe príkazu vykonaná v byte sťažovateľky, ktorá bola povinná tento úkon strpieť. Najvyšší súd uviedol, že ak výkonom domovej prehliadky došlo k porušeniu práv tretích osôb, tieto majú právo domáhať sa ich ochrany s použitím dostupných právnych prostriedkov.

Najvyšší súd sa v rámci dovolacieho konania vyjadril aj k dovolaciemu dôvodu sťažovateľky podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, podľa ktorého rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia, správnosť a úplnosť zisteného skutkového stavu však dovolací súd nemôže meniť a skúmať. K danému dovolaciemu dôvodu najvyšší súd uviedol:

„Dovolací súd nemôže preskúmať úplnosť a správnosť skutkových zistení ustálených súdmi oboch stupňov v pôvodnom konaní. Ťažisko dokazovania je v konaní pred súdom prvého stupňa a jeho skutkové závery môže doplňovať, prípadne korigovať len odvolací súd. Trestný poriadok preto neumožňuje na základe tohto dovolacieho dôvodu namietať nesprávnosť zisteného trestného skutku, ani nesprávnosť hodnotenia vykonaných dôkazov, ani neúplnosť vykonaného dokazovania, ako napríklad hodnotenie záznamov telekomunikačnej prevádzky, posudzovanie okolností prevodu obchodnej spoločnosti, dodávateľsko-odberateľských vzťahov, nezohľadnenie výpovedí svedkýň H. a M., či hodnotenie dĺžky pôsobenia v zločineckej skupine.

Uvedené napokon rezultuje, že rozhodnutie napadnuté dovolaním obvinenej I. V. nespočíva na nesprávnom právnom posúdení skutku, ani na inom nesprávnom hmotnoprávnom posúdení, pretože skutok tak, ako bol súdmi oboch stupňov zistený, vykazuje znaky organizátorstva a pomoci k trestnému činu neodvedenia dane a poistného podľa § 10 ods. 1 písm. a) c), § 148a ods. 1 alinea 2, ods. 4 Tr. zák. účinného do 30. júna 2002 formou spolupáchateľstva podľa § 9 ods. 2 Tr. zák. účinného do 30. júna 2002. Právne posúdenie súdom prvého stupňa, vrátane naplnenia pojmových znakov tohto trestného činu, s ktorým sa správne stotožnil aj odvolací súd, zodpovedá v celom rozsahu zákonu.

Vo vzťahu k otázke vysporiadať sa s primeranosťou trestu a zohľadnenia všetkých poľahčujúcich okolností, Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací, dodáva, že s poukazom na uplatnený dovolací dôvod uvedený v § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por., sa týmto nemohol zaoberať.“

Pozornosti ústavného súdu neušlo, že sťažovateľka namietala porušenie svojich práv rozhodnutím dovolacieho súdu pri použití totožných argumentov ako pri námietkach, ktoré predostrela voči rozhodnutiu odvolacieho súdu. Ústavný súd sa podstatou týchto námietok z hľadiska možného porušenia označených práv podrobne zaoberal pri preskúmaní rozhodnutia odvolacieho súdu. Keďže dovolací súd sa stotožnil s právnymi závermi odvolacieho súdu, ústavný súd považoval za právne bezvýznamné duplikovať vyslovené názory aj na tomto mieste.

K odôvodneniu rozhodnutia dovolacieho súdu ústavný súd uvádza, že predstavuje dostatočný základ pre jeho výrok. Najvyšší súd reagoval na námietky sťažovateľky, a aj keď vyslovil, že tieto nespádajú pod zákonné ustanovenia dovolacích dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. c), g) a i) Trestného poriadku, svoju právnu úvahu vysvetlil vyčerpávajúcim spôsobom.

Najvyšší súd sťažovateľke ozrejmil, za akých okolností dochádza v rámci trestného procesu k zásadnému porušeniu práva na obhajobu, s ktorým podľa jeho názoru nesúvisí vyvíjaný tlak na sudcu z dôvodu disciplinárneho stíhania. Najvyšší súd sa vyjadril aj

k sťažovateľkou tvrdenej nezákonnosti vykonania niektorých dôkazov a v tejto súvislosti vysvetlil, že za dôkaz tohto charakteru nemožno pokladať dôkazy zaistené v rámci trestného konania počas domovej prehliadky, ktorá sa uskutočnila v jej byte. Dovolací súd veľmi zrozumiteľne predstavil svoje zistenia a právne závery a pripomenul, že nemôže skúmať a meniť správnosť a úplnosť zisteného skutkového stavu, pretože ťažisko dokazovania spočíva v postupe súdu prvého stupňa, prípadne súdu odvolacieho. Na rozdiel od sťažovateľky sa ústavný súd nedomnieva, aby najvyšší súd svoje právne závery nedostatočne zdôvodnil alebo aby podcenil a prehliadol argumentáciu sťažovateľky. Všetky námietky, ktoré sťažovateľka uviedla, najvyšší súd zahrnul do svojich úvah a zohľadnil ich, ale vzhľadom na nemožnosť ich podriadenia pod tvrdené dovolacie dôvody ich odmietol podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku. Ústavný súd preto zastáva názor, že odôvodnenie uznesenia najvyššieho súdu obsahuje relevantné a určité argumenty, ktoré svedčia o nenaplnení namietaných dovolacích dôvodov.

Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd nezistil príčinnú súvislosť medzi namietaným porušením základného práva sťažovateľky na nedotknuteľnosť obydľia podľa čl. 21 ods. 2 ústavy, základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, základného práva na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 ústavy, čl. 49 ústavy a základného práva na prezumpciu neviny podľa čl. 50 ods. 2 ústavy a podľa čl. 40 ods. 2 listiny, základného práva na obhajobu podľa čl. 50 ods. 3 ústavy, práva na spravodlivé súdne konanie, na prezumpciu neviny a na obhajobu podľa čl. 6 ods. 1, 2 a 3 písm. b) a c) dohovoru a čl. 7 ods. 1 dohovoru postupom najvyššieho súdu v dovolacom konaní vedenom pod sp. zn. 1 Tdo V 27/2010 a jeho uznesením zo 14. júna 2011, pretože právne závery prijaté v označenom rozhodnutí je potrebné hodnotiť ako logické a legitímne, a tým aj zlučiteľné s obsahom označených práv, ktorých porušenie sťažovateľka namieta. To, že dovolací súd nerozhodol v súlade s očakávaniami sťažovateľky, ešte neznamená, že došlo k porušeniu jej práv.

Na základe uvedených skutočností ústavný súd sťažnosť aj v tejto časti už na predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

Vzhľadom na to, že ústavný súd sťažnosť odmietol, bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími požiadavkami sťažovateľky v nej nastolenými.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 6. marca 2012